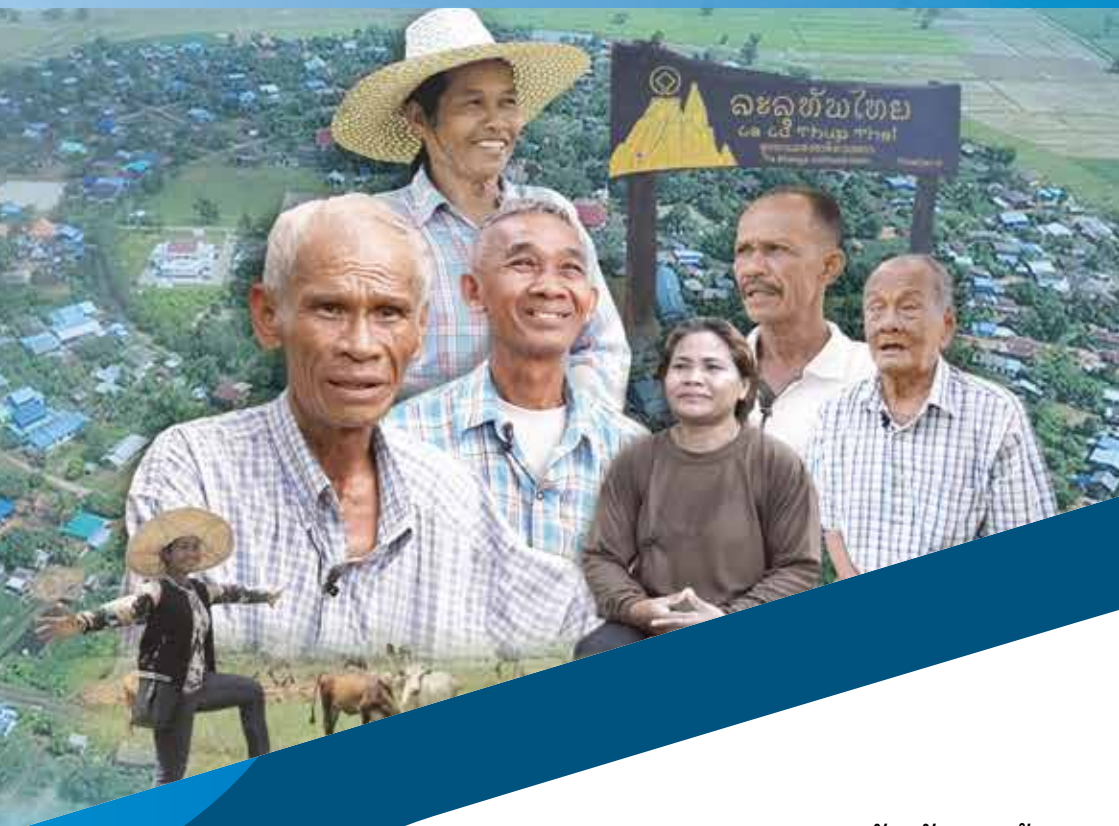

“หมู่บ้านตัวอย่าง 4 ดี วิถีพอเพียง”

บ้านทัพไทย

หมู่ที่ 1 ตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว

จังหวัดสระแก้ว

ร่วมกับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สระแก้ว
ภายใต้โครงการสระแก้วเมืองแห่งความสุขด้วยวิถีพอเพียง
กิจกรรมพัฒนาศูนย์การเรียนรู้สระแก้ว 4 ดี วิถีพอเพียง

บ้านทัพไทย

“หมู่บ้านตัวอย่าง 4 ดี วิธีพอเพียง”

บ้านทัพไทย หมู่ที่ 1 ตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

ปณณานันท์ พันธ์แก่น.

หมู่บ้านตัวอย่าง 4 ดี วิธีพอเพียง หมู่ที่ 1 ตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว.

-- พิมพ์ครั้งที่ 2. -- สระแก้ว : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สระแก้ว, 2564.

104 หน้า.

1.การพัฒนาชุมชน. 2. เศรษฐกิจพอเพียง. I. ชื่อเรื่อง.

307.14

ISBN 978-974-337-261-2

สงวนลิขสิทธิ์ตามราชบัญญัติ

ห้ามทำการลอกเลียนแบบไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ นอกจากจะได้รับอนุญาต

พิมพ์ครั้งที่ 2

มกราคม 2564

บรรณาธิการอำนวยการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ ทรายแก้ว

รองศาสตราจารย์ ดร.ณฤมล ธนานันต์

อาจารย์ปิยะ สงวนสิน

อาจารย์ชัยวุฒิ เทโพธิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เศกพร ต้นศรีประภาศิริ

อาจารย์ปณณานันท์ พันธ์แก่น

ผู้จัดทำ

ศิลปกรรม

พิจิตร พรมลี

ออกแบบปก

พิจิตร พรมลี

ประสานงานการผลิต

อาจารย์ปณณานันท์ พันธ์แก่น

จัดพิมพ์โดย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ในพระบรมราชูปถัมภ์ สระแก้ว

เลขที่ 1177 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าเกษม

อำเภอมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว 27000

โทรศัพท์ : 037-447-043

<http://www.sk.vru.ac.th>

พิมพ์ที่

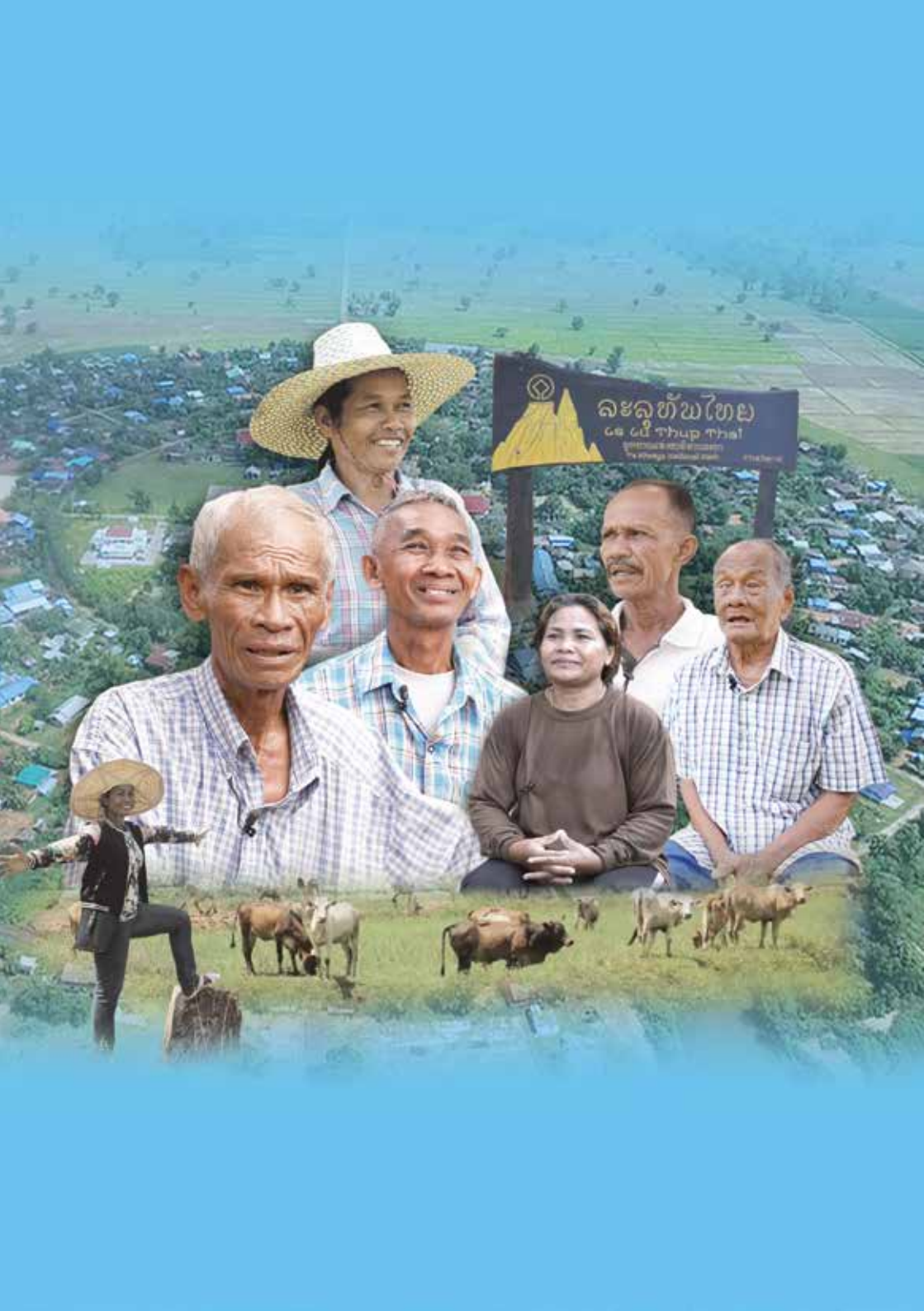
บริษัท ดีไซน์ ดีไลท์ จำกัด

เลขที่ 69/18 หมู่ที่ 7 ถนนรัตนนิเบศร์

ตำบลเสาธงหิน อำเภอบางใหญ่

จังหวัดนนทบุรี 11140

โทรศัพท์ 089-812-2140

คำนำ

โครงการสระแก้วเมืองแห่งความสุขภายใต้ 4 ดี วิถีพอเพียง (Sa Kaeo Happiness Model) ประจำปี 2562 มีพื้นที่ในจังหวัดสระแก้ว เข้าร่วมโครงการทั้ง 9 อำเภอ 9 หมู่บ้าน ประกอบด้วย 1) บ้านวังหิน หมู่ที่ 10 ตำบลบ้านแก่ง อำเภอเมืองสระแก้ว 2) บ้านพระเพลิง หมู่ที่ 1 ตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ 3) บ้านตาหลังใน หมู่ที่ 1 ตำบลตาหลังใน อำเภอวังน้ำเย็น 4) บ้านวังทอง หมู่ที่ 1 ตำบลวังทอง อำเภอวังสมบูรณ์ 5) บ้านบ่อนางชิง หมู่ที่ 4 ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร 6) บ้านคลองไก่อี้น หมู่ที่ 1 ตำบลคลองไก่อี้น อำเภอคลองหาด 7) บ้านเขาสารภี หมู่ที่ 3 ตำบลทับพริก อำเภออรัญประเทศ 8) บ้านหนองแวง หมู่ที่ 1 ตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง และ 9) บ้านทัพไทย หมู่ที่ 1 ตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา ถูกคัดเลือกเป็นตัวแทนหมู่บ้านตัวอย่าง 4 ดี วิถีพอเพียงของจังหวัดสระแก้ว

เอกสารเล่มนี้ เป็นการถอดบทเรียนความสำเร็จและกิจกรรม บ้านทัพไทย หมู่ที่ 1 ตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเรียนรู้กระบวนการ แนวความคิด แนวปฏิบัติ องค์ความรู้ของชุมชน สามารถเป็นแบบอย่างให้แก่ชุมชนอื่น ๆ ได้ และสามารถนำไปปฏิบัติ และพัฒนาหมู่บ้านของตนให้เป็นหมู่บ้านแห่งความสุข ด้วย 4 ดี วิธีพอเพียง ได้เช่นเดียวกับหมู่บ้านตัวอย่าง 4 ดี วิธีพอเพียง จัดทำขึ้น โดยจังหวัดสระแก้ว ร่วมกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สระแก้ว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็น ประโยชน์ในการพัฒนาหมู่บ้าน ชุมชน หรือผู้สนใจข้อมูลในการนำไป ประยุกต์ใช้ในระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล หรือระดับอำเภอ ในการ ดำเนินงานไม่มากนัก

ปุณณานันท์ พันธุ์แก่น
อาจารย์ (นักพัฒนาท้องถิ่น) สระแก้ว

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	ค
ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการวางแผนผังหมู่บ้านในชุมชน	1
การเดินทางสู่บ้านทัฟไทย	2
ประวัติชุมชน	4
การวางแผนผังหมู่บ้าน	6
สถานที่สำคัญในหมู่บ้าน	10
เรื่องเล่าจากคนในชุมชน	12
ด้านสุขภาพดี	16
การออกกำลังกาย	18
ฝึกสวนครัวรั้วกินได้	20
น้ำส้มควันไม้	21
การดูแลผู้สูงอายุ	22
รณรงค์งดกินเหล้า	23
สมุนไพร	23
การใช้สมุนไพรในหมู่บ้าน	24
บุคคลตัวอย่างด้านสุขภาพดี	26

ด้านคนดี	28
บุคคลตัวอย่างด้านคนดี	30
การปลูกจิตสำนึกให้ในชุมชนเป็นคนดี	32
ประเพณีแซนโฎนตา	36
รายได้ดี	40
การทำไร่หมุนสำหรับหลัง	42
การทำนาแบบกลุ่ม	44
กลุ่มเลี้ยงโค-กระบือ	48
บุคคลตัวอย่างด้านรายได้ดี	54
เสียงสะท้อนของคนในชุมชน	56
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ	58
ตลาดนัดทับทิมสยาม 03	60
บุคคลตัวอย่างที่ขายของในตลาดนัดทับทิมสยาม 03	66
ละลุทัพไทย	70
แหล่งหินตัดสระเพลง	76
อ่างเก็บน้ำคลองส้มป่อย	82
อาคารที่ประทับทรงงาน	86
ความรู้สึจากผู้นำชุมชน	88
อ้างอิง	90

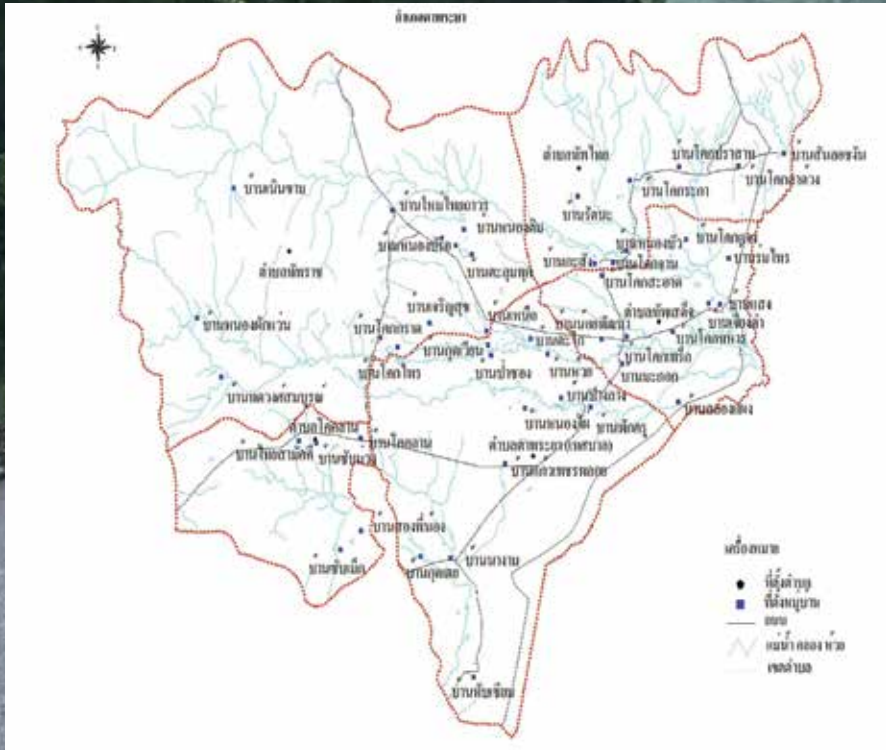
กว่าจะเป็น บ้านทั้พไทย

“หมู่บ้านตัวอย่าง 4 ดี วิถีพอเพียง”

การจัดผังหมู่บ้านเพื่อให้ง่าย
ต่อการบริหารจัดการ
และสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่

การเดินทาง สู่บ้านทัฟไทย

อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว เป็นพื้นที่ชายแดนที่ติดกับราชอาณาจักรกัมพูชา ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดสระแก้ว ซึ่งพื้นที่ตอนบนติดกับเทือกเขา และมีพื้นที่ทางทิศเหนือติดกับอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ทางทิศตะวันตกติดกับอำเภอวัฒนานคร ทิศใต้ติดกับอำเภอโคกสูง และทิศตะวันออกติดกับราชอาณาจักรกัมพูชา

การเดินทางเข้าสู่บ้านทัพไทย ซึ่งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอ
ตาพระยา ประมาณ 20 กิโลเมตร หากเดินทางจากที่ว่าการอำเภอตาพระยา
ให้เดินทางตรงไปทางทิศเหนือตามถนนสาย 348 เมื่อถึงสี่แยกโคกเพร็ก
ให้ตรงต่อไปเข้าสู่ถนนหมายเลข 3069 ผ่านบ้านกะสัง บ้านโคกประสาธ
และบ้านโคกระกา เดินทางไปต่ออีกประมาณ 4 กิโลเมตรจะถึงบ้านทัพไทย
ตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว

ประวัติชุมชน

เมื่อปี พ.ศ. 2522 บ้านทัพไทย หมู่ที่ 1 ตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว เป็นที่อยู่อาศัยของชาวกัมพูชาที่หลบหนีภัยสงครามเข้ามา ในเขตประเทศไทยตามบริเวณแนวชายแดน โดยรัฐบาลไทยได้จัดสรรพื้นที่ให้ และเปิดเป็นศูนย์อพยพตามแนวชายแดน ซึ่งโครงการเดิมนั้นเป็นที่ตั้ง ของศูนย์รับผู้พลัดถิ่นจากสงครามเขมรแดง (SITE 2) ต่อมาในปี พ.ศ. 2523 หลังจากที่ได้ส่งตัวผู้พลัดถิ่นกลับราชอาณาจักรกัมพูชาหมด ทางกองกำลังบูรพา นำโดย พลเอกพิจิตร กุลละวณิชย์ ในสมัยพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีการจัดตั้งหมู่บ้าน เป็นหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) หรือหมู่บ้านทัพไทย ในปัจจุบัน และย้ายชาวบ้านจากศูนย์รับผู้พลัดถิ่นเข้ามาอยู่อาศัย ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นชาวบ้านสันรอชะงัน

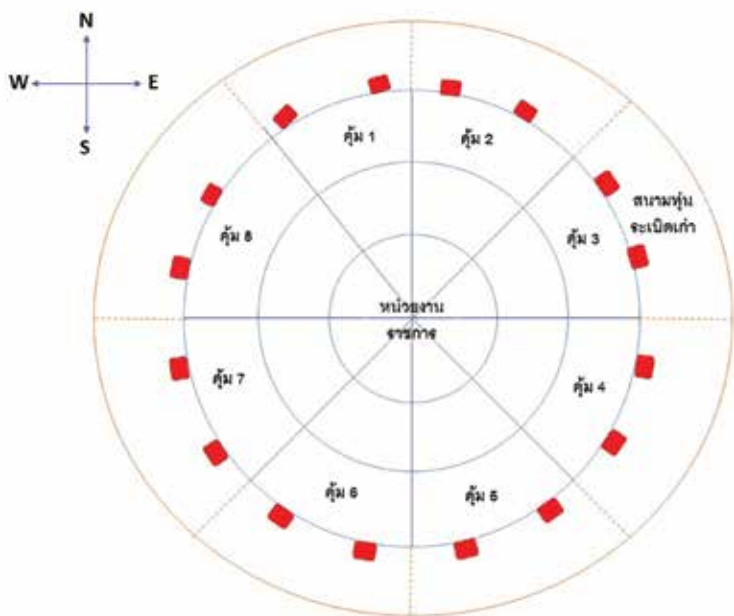
ก่อนที่จะมีการอพยพชาวบ้านเข้ามาอยู่อาศัย ภายในหมู่บ้าน ถูกออกแบบให้สามารถจัดการดูแลและป้องกันตัวเองได้ง่าย โดยออกแบบให้มีลักษณะเป็นวงกลม 3 ชั้น เส้นผ่านศูนย์กลางภายในหมู่บ้านมีความยาว 1 กิโลเมตร ถัดออกไปในรัศมี 50 เมตร จะเป็นทุ่งระเบิด และมีป้อมยาม ฝั่ระวางรอบหมู่บ้าน 16 จุด ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อดูแลความปลอดภัย จากการบุกรุกของเขมรแดง และมีการจัดสรรพื้นที่ให้ครอบครัวละ 1 ไร่ เพื่อเป็นพื้นที่อยู่อาศัย และประกอบอาชีพทางการเกษตรครอบครัวละ 20 ไร่

ลักษณะหรือแปลนผังบ้านถูกออกแบบโดยกรมทหารช่าง ซึ่งมีลักษณะเหมือนกันทุกหลังคาเรือน เป็นบ้านยกสูง มีใต้ถุนบ้านที่โล่งเพื่อเป็นที่นั่งเล่น หรือบางบ้านอาจจะใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์ เช่น โค กระบือ รวมถึงมีพื้นที่รอบ บริเวณบ้านสำหรับการปลูกพืชเพื่อใช้ในการบริโภคภายในครัวเรือน

การจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านแผนผังหมู่บ้าน

ภายในแผนผังวงกลม ประกอบด้วย 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านทัพไทย (คุ่ม 1-7) และหมู่ที่ 2 บ้านโคกตาด้วง (คุ่ม 8) เหตุผลที่แยกออกเป็น 2 หมู่บ้าน เนื่องจากตอนที่ก่อตั้งหมู่บ้านครั้งแรก มีการอพยพย้ายเข้ามาอยู่จากกลุ่มคน 2 หมู่บ้านด้วยกัน จึงยากต่อการรวมเป็นหมู่เดียวและยากต่อการแบ่งอำนาจในการปกครองหมู่บ้านเพราะแต่ละกลุ่มต่างมีผู้นำเป็นของตัวเอง นอกเหนือจากนั้นภายในหมู่บ้านเองยังแบ่งพื้นที่ออกเป็นทั้งหมด 8 คุ่ม ในลักษณะคล้ายกับการตัดเค้กเป็น 8 ชิ้น ซึ่งแต่ละคุ่มจะมีหัวหน้ากลุ่มที่คอยควบคุมและดูแลความเป็นอยู่ของสมาชิกในคุ่มของตัวเอง

ทั้ง 4 ทิศของหมู่บ้านจะติดกับเขตพื้นที่ ได้แก่

ทิศเหนือ	ติดกับ	เทือกเขาบรรทัด
ทิศใต้	ติดกับ	หมู่บ้านทับทิมสยาม 03
ทิศตะวันออก	ติดกับ	หมู่บ้านทับทิมสยาม 03
ทิศตะวันตก	ติดกับ	หมู่บ้านโคกระกา

ภายในหมู่บ้านมีสถานที่หลบระเบิดเก่าหรือที่เรียกว่า “บังเกอร์” ถูกสร้างขึ้นพร้อมกับการก่อสร้างหมู่บ้านเพื่อให้ชาวบ้านใช้ในการหลบภัยจากระเบิดเมื่อมีสงครามที่อาจเกิดขึ้นอีกครั้งในอนาคต

ในปัจจุบันบริเวณพื้นที่ที่มีท่อนระเบิดรอบหมู่บ้านรัศมี 50 กิโลเมตร ได้ถูกเก็บกู้ออกหมดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้ยกพื้นที่ให้เป็นสาธารณะประโยชน์ให้แต่ละคุ้มบริหารจัดการพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ร่วมกันภายในคุ้มตนเอง

ด้านแผนผังหมู่บ้าน

การที่หมู่บ้านมีลักษณะเป็นวงกลมและมีการจัดสรรหมู่บ้านเป็นสัดส่วน ทำให้ง่ายต่อการจัดการภายในหมู่บ้าน และการดูแลคนในชุมชนได้อย่างทั่วถึง

โดยการจัดวางตัวบ้านและการออกแบบบ้านเลขที่ที่ถูกจัดเรียงไว้อย่างเป็นระบบทำให้คนในหมู่บ้านรู้จักกันทุกครัวเรือน ปัจจุบันในหมู่บ้านมีจำนวนครัวเรือน 349 ครัวเรือน ประชากร 966 คน แบ่งเป็น ชาย 473 คน หญิง 493 คน

วิถีชีวิตของคนในชุมชน

เนื่องจากบ้านทัพไทยเป็นพื้นที่ห่างไกลจากตัวเมืองและความสะดวกสบายจึงทำให้การเดินทางออกจากหมู่บ้านเพื่อซื้อของใช้ที่จำเป็นเป็นไปได้ยาก ปัจจุบันชาวบ้านสามารถหาอาหารหรือสินค้าได้สะดวกขึ้น เนื่องจากการมีรถขายของใช้และอาหารสดมาบริการถึงชุมชนที่เรียกว่า “รถพุ่มพวง” เข้ามาขายสินค้า ผัก อาหารสด อาหารแห้งให้กับคนในชุมชน ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่ที่ได้รับความนิยมซื้อ คือ เนื้อสัตว์ ส่วนพืชผักสวนครัว คนในชุมชนจะปลูกเพื่อบริโภคในครัวเรือน หรือได้จากการหาของป่า เช่น หน่อไม้ เห็ด ถือเป็นวิถีชีวิตของคนในชุมชน และเป็นวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ชายแดนที่เรียบง่าย และมีความสุข

สถานที่สำคัญในหมู่บ้าน

ภายในหมู่บ้านได้ออกแบบให้วงกลม
ชั้นในสุดของหมู่บ้านเป็นหน่วยงานราชการ
และสถานที่สำคัญเนื่องจากเป็นจุดศูนย์กลาง
สามารถเข้าถึงชุมชนได้อย่างทั่วถึง และสะดวก
เมื่อประชาชนเดินทางมารับบริการ

(1) สถานีตำรวจภูธรบ้านทัพไทย

(2) ศาลากลางหมู่บ้าน

(3) ลานกีฬาหมู่บ้าน

(4) ธนาคารข้าว

(5) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทัพไทย

(6) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทัพไทย

(7) วัดหนองไทยชลอ

(8) โรงเรียนบ้านทัพไทย

คุณเกีย สิงห์สราญรมย์
ผู้ใหญ่บ้านคนแรก

เรื่องเล่าจากคนในชุมชน

จากคำบอกเล่าของคุณเกีย สิงห์สรณูรมย์ ผู้ใหญ่บ้านคนแรกของบ้านทัพไทย ได้เล่าว่า “ในช่วงสงครามได้พบคนล้มตายจากสงครามมากมาย แม้กระทั่งสัตว์ต่าง ๆ เช่น วัว ควาย ทำให้ต้องย้ายจากหมู่บ้านสันรอชะงันไปอยู่ในศูนย์อพยพหมู่บ้านโคกเพ็ริกเป็นเวลา 3 ปี หลังจากนั้นทางรัฐบาลจึงได้จัดสรรที่ดินเพื่อก่อตั้งหมู่บ้านทัพไทยขึ้น ในช่วงระยะแรกหมู่บ้านยังอยู่ในภาวะสงคราม ชาวบ้านมีการติดอาวุธเพื่อดูแลตนเอง การเดินทางออกจากหมู่บ้านทำได้ยากเนื่องจากมีอันตราย และมีการลักขโมยสินค้าทางการเกษตรของชาวบ้าน แต่คนที่มาขโมยก็จะนำเงินใส่ถุงและไปหย่อนไว้กับกิ่งไม้เพื่อให้เจ้าของสวน ไม่ได้เอาไปฟรี ๆ แค่นี้ได้แจ้งเจ้าของสวนล่วงหน้าเท่านั้น”

ผลของสงครามได้ทิ้งร่องรอยความเสียหาย บาดแผลทางจิตใจ และทางร่างกายให้กับชาวบ้าน ชาวบ้านหลายคนสูญเสียสมาชิกในครอบครัว บางคนต้องพิการหรือมีบาดแผลตามร่างกาย

แต่ก็มีเรื่องราวดี ๆ ที่เกิดขึ้นคือ **มิตรภาพ** ของคนในชุมชน เกิดความรักความผูกพันจากที่ผ่านเรื่องราวต่าง ๆ มาด้วยกัน รวมทั้งความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างชาวบ้านฝั่งไทยและกัมพูชา ยังมีการเดินทางไปมาหาสู่กันฉันท์พี่น้อง และบางคนเป็นพี่น้องกันทางสายเลือดจริง ๆ มี ปู่ ย่า ตา ยาย ร่วมกัน แต่ถูกพลัดพรากจากสงคราม ซึ่งยังมีประเพณีวัฒนธรรมที่ผสมผสานกันระหว่างไทยและกัมพูชา เช่น โคมลม โคมไฟ รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ โยนสะบ้า รำกระทบ แขนงู้นตา มีการใช้ภาษาเขมรในการสื่อสาร และนับถือศาสนาพุทธ

คุณสงวน แกนเป๊ะ
ชาวบ้านทัพไทย

“รู้สึกดีใจที่มีหมู่บ้านทัฟไทย
ได้นอนหลับ กินอิ่ม
ความปลอดภัยจากภัยสงคราม
ได้หายไป”

ด้านสุขภาพดี

“เราแค่ส่งเสริม
ในสิ่งที่เขาอยากทำ
เราไม่ได้บังคับให้เขาทำ”

การออกกำลังกาย

ในหมู่บ้านทัฟไทยมีสถานที่ออกกำลังกายตั้งอยู่บริเวณศาลาประชาคมกลางหมู่บ้าน เป็นพื้นที่ที่กลุ่มเด็ก ๆ สามารถทำกิจกรรมออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาตอนเย็น เช่น ตะกร้อ ฟุตบอล กระโดดยาง และยังมีกิจกรรมเต้นแอโรบิกของคนในชุมชน กิจกรรมเหล่านี้ ทำให้เด็ก ๆ ในชุมชนได้กล้าพูด กล้าแสดงออกเป็นความสุขเล็ก ๆ ที่ได้ทำหลังจากเลิกเรียน และเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีสุขภาพดี

ภายในชุมชนให้ความสำคัญกับกิจกรรมดังกล่าว จึงมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนด้านกีฬาสำหรับคนในชุมชน เช่น สนับสนุนด้านการซื้ออุปกรณ์กีฬาและพาเด็ก ๆ ไปแข่งขันกีฬาในระดับตำบลหรือตามหมู่บ้านข้างเคียงตามที่มีโอกาส

ในช่วงเดือนมกราคม-พฤษภาคม เป็นช่วงที่ชาวบ้านว่างจากการทำเกษตรกรรม ชาวบ้าน กลุ่มแม่บ้าน และผู้สูงอายุมาร่วมตัวกันจัดกิจกรรมเต้นแอโรบิกทุกเย็นอาทิตย์ละ 3 ครั้ง โดยได้รับการสนับสนุนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ที่เข้ามามีบทบาทให้การดูแลสุขภาพ และมีการจัดกิจกรรม เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของคนในชุมชน

ผักสวนครัวรั้วกินได้

กิจกรรมการปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ เป็นการปลูกผักปลอดสารเคมี ไร้กินเองในครัวเรือน ตามนโยบาย 4 ดี ของตำบลทัพไทย ที่ว่า “หน้าบ้านสวย หลังบ้านสวน” ซึ่งมีการปลูกผักปลอดสารเคมี เป็นตัวอย่างและให้ชาวบ้านที่สนใจมาแบ่งผักและนำไปปลูกไว้ในครัวเรือน ของตนเอง ปัจจุบันชาวบ้านให้ความสนใจการปลูกผักปลอดสารเคมี เกือบทุกหลังคาเรือน เพื่อนำมาบริโภคและจำหน่ายให้กับหมู่บ้านใกล้เคียง ทำให้มีรายได้เสริม

น้ำส้มควันไม้

เนื่องจากชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและมีการซื้อปุ๋ยเคมีมาใช้เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดีแต่ผลที่ตามมาคือ มีการปนเปื้อนของสารเคมีทั้งในพืชผลและในร่างกายทำให้เกิดการเจ็บป่วย ทำให้ชาวบ้านในหมู่บ้านทพไทยได้ร่วมมือผลิตปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ดและปุ๋ยน้ำ ซึ่งให้ผลผลิตทางเกษตรกรรมสูงไม่น้อยกว่าปุ๋ยเคมี และที่สำคัญมีราคาที่ถูกกว่าและไม่เป็นอันตรายต่อร่างกาย

การทำน้ำส้มควันไม้เป็นผลผลิตที่ได้จากการเผาถ่าน มีประโยชน์หลายประการในด้านการเกษตรคือ เป็นสารปรับปรุงดิน สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และช่วยเร่งการเจริญเติบโตของพืชบริเวณส่วนราก ลำต้น หัว ใบ และดอกผลของพืชบางชนิด การใช้น้ำส้มควันไม้รดในดินปลูกพืช จะช่วยเร่งการเจริญเติบโตของพืชและควบคุมโรคพืชที่มีสาเหตุมาจากไส้เดือนฝอยและเชื้อรา

นอกจากนี้น้ำส้มควันไม้ยังมีคุณสมบัติเป็นฮอร์โมนพืชและในบางกรณีเป็นตัวยับยั้งการเจริญเติบโตของพืชและเป็นพืชต่อพืชสูงหากราดลงดินในปริมาณมากหรือนำไปใช้กับพืชโดยตรง ดังนั้นต้องนำน้ำส้มควันไม้ไปผสมน้ำให้เจือจางก่อนนำไปใช้

การดูแลผู้สูงอายุ

การรณรงค์ลดหวาน มัน เค็ม เน้นให้ความรู้ กระตุ้น เตือนให้ ผู้ประกอบอาหาร ทั้งในครัวเรือนและ ร้านแผงลอยจำหน่ายอาหาร โดยมี การจัดทำป้ายเพื่อกระตุ้นเตือนให้ ลดหวาน มัน เค็ม และลด ละ เลิก การใช้ผงชูรส

มีการจัดการอบรมเกี่ยวกับการออกกำลังกายให้ทั้งผู้ป่วย ผู้สูงอายุ และผู้ดูแลผู้ป่วยให้สามารถดูแลตัวเอง และสามารถบริหารร่างกายที่บ้านได้ เช่น การบริหารร่างกายด้วยท่าฤาษี ดัดตน เน้นในกลุ่มผู้ป่วยอัมพฤกษ์ อัมพาต ผู้ป่วยติดเตียงที่ไม่สามารถ ช่วยเหลือตัวเองได้ เพื่อฝึกการยืด เหยียดกล้ามเนื้อ

สมุนไพรร

การส่งเสริมให้ชาวบ้านในชุมชนทุกหลังคาเรือนมีการปลูกผักและสมุนไพรไว้บริโภคในครัวเรือน อย่างน้อย 5 ชนิด โดยบ้านอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทุกหลังคาเรือนต้องการปลูกผักและพืชสมุนไพรไว้กินเอง อย่างน้อย 10 ชนิด

รณรงค์งดเหล้า

การรณรงค์งดเหล้าเข้าพรรษา โดยการแนะนำและชักชวนให้ผู้ดื่มสุราเรื้อรังเข้าร่วมกิจกรรมลงนามงดเหล้าเพื่อสุขภาพ รวมถึงมีการอบรมให้ความรู้ในเรื่องโทษของการดื่มสุราให้กับผู้ดื่มสุราและประชาชนในชุมชน

การใช้สมุนไพรในหมู่บ้าน

ไพล (*Zingiber montanum*)

สรรพคุณ : มีฤทธิ์แก้ฟกช้ำ ปวดบวม
ปวดเมื่อย และนำมาฝนทา สมานแผลต่าง ๆ

ตะไคร้ (*Cymbopogon citratus*)

สรรพคุณ : แก้และบรรเทาอาการหวัด
อาการไอ ขับเหงื่อ และขับปัสสาวะ

ใบมะขาม (*Tamarindus indica*)

สรรพคุณ : ช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานโรค
ให้แก่ร่างกายด้วยสารต่อต้านอนุมูลอิสระ

เกลือเม็ด

สรรพคุณ : เป็นยาสมุนไพรโบราณที่มี
ฤทธิ์เย็น ช่วยถอนพิษ และทำให้เลือดเย็น
บรรเทาอาการอาเจียน และช่วยระบาย

การนำสมุนไพรที่ปลูกมาทำลูกประคบ และการนวด-อบ โดยใช้สมุนไพรที่ปลูกเองในพื้นที่รอบ ๆ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ทัพไทย

การอบ นวดสมุนไพร เป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมมากจากชาวบ้านในชุมชนโดยกลุ่มคนอายุประมาณ 30 ปี ขึ้นไป ที่เหนียวหรือปวดเมื่อยจากการทำนา หรือปลูกมันสำปะหลัง การทำอาชีพทางการเกษตร สำหรับวัยเด็กที่เข้ามานวดมักจะมีปวดเมื่อยหรือเป็นตะคริวจากการเล่นกีฬา โดยหนึ่งวันจะนวดได้สูงสุด 6 คนต่อวัน

- สูตรสมุนไพรที่ใช้ทำลูกประคบ ได้แก่ ไพล ตะไคร้ ใบมะขาม ใบมะกรูด และเกลือเม็ด
- สูตรสมุนไพรที่ใช้ในการอบ ได้แก่ ไพล ขมิ้น ตะไคร้ ใบมะขาม ใบมะกรูด และใบหนาด

ใบมะกรูด (*Citrus hystrix*)

สรรพคุณ : น้ำมันหอมระเหยจากมะกรูด มีสรรพคุณช่วยผ่อนคลายความเครียด คลายความกังวล ทำให้จิตใจสงบนิ่ง

ขมิ้นชัน (*Curcuma longa*)

สรรพคุณ : มีสารต่อต้านอนุมูลอิสระ ซึ่งช่วยในการชะลอวัย ชะลอการเกิดริ้วรอย และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับร่างกาย

ใบหนาด (*Blumea balsamifera*)

สรรพคุณ : ช่วยทำให้การหมุนเวียนของเลือดดีขึ้น แก้อาการปวดศีรษะ วิงเวียน หน้ามืด ตาลาย

คุณล้วน มุขแสง
ผู้มีส่วนช่วยส่งเสริมด้านสุขภาพในหมู่บ้าน

บุคคลตัวอย่างด้านสุขภาพดี

“การออกกำลังกาย
นอกจากจะได้ร่างกายที่แข็งแรงแล้ว
เรายังได้สุขภาพจิตที่ดี”

คุณล้วน मुखแสง เป็นชาวบ้านทัพไทย ได้เล่าว่า “ตอนแรกตนเองเข้ามาทำงานเป็นคนทำความสะอาดให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และได้รับการสนับสนุนจากโรงพยาบาลให้เข้าไปอบรมด้านสมุนไพร ปัจจุบันทำงานเป็นผู้ช่วยแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทัพไทย ในฐานะที่ตัวเองเป็นคนในชุมชนได้เข้าไปส่งเสริมด้านการปลูกสมุนไพรและประโยชน์ของสมุนไพรแต่ละชนิดให้กับชาวบ้าน”

ด้านคนดี

“ศาสนา
เป็นส่วนช่วยยึดเหนี่ยว
จิตใจให้คนเป็นคนดี”

คุณธรรมย์ เกิดปรี
ชาวบ้านทัพไทย

บุคคลตัวอย่างด้านคนดี

“การเป็นคนดีนอกจากเข้าวัดทำบุญแล้ว คือการได้ชักชวนคนให้ทำความดี”

คุณธรรม เกิดปรี เล่าให้ฟังว่า “ในอดีตตนเองเป็นเจ้าของหน้าที่สาธารณสุข ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 ก่อนก่อตั้งหมู่บ้าน โดยได้เข้าร่วมการอบรมหลักสูตรพนักงานสุขภาพชุมชน และเข้ามาช่วยดูแลชาวบ้านตามแนวชายแดนตั้งแต่ช่วงที่สาธารณสุขยังเข้าไม่ถึงชุมชนรอบนอก และดูแลคนในชุมชนมาตั้งแต่การเกิดสงคราม รวมถึงอพยพมาอยู่ที่บ้านทัพไทยพร้อมกับคนในชุมชน ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 ได้ไปศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และศึกษาต่อที่วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี เมื่อเรียนจบได้ย้ายไปประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทับทิมสยาม 03 ตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว ในตำแหน่งรักษาการแทนหัวหน้าสถานีอนามัย และในตำแหน่งหัวหน้าสาธารณสุข ต่อมาเกษียณอายุราชการเมื่อปี พ.ศ. 2553 และมีความคิดว่าตนเองอยากมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือส่วนรวมต่อไป เมื่อเห็นวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมต่าง ๆ ในชุมชนที่กำลังจะสูญหายไป จึงได้ทำการศึกษา เช่น การบายศรีสู่ขวัญ พิธีเรียกขวัญและพิธีกรรมทางศาสนาในวันสำคัญต่าง ๆ จนทำให้ปัจจุบันได้รับเลือกเป็นไวยาวัจกร ชักชวนชาวบ้านเข้าวัด ทำบุญ และทำความดี”

การปลูกจิตใต้สำนึก ให้คนในชุมชนเป็นคนดี

โดยพัฒนาจิตใจและปลูกฝังจริยธรรม
คุณธรรม ศีลธรรม ตามหลักพระพุทธศาสนา
อันเป็นแนวทางการประพฤติตนที่ดี มีทักษะ
ในการดำเนินชีวิต เพื่อให้เด็กและเยาวชน
นำหลักคำสอนที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิต
ประจำวัน

“การที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ตัวเราก่อน
เป็นคนดี เมื่อเขาเห็นเขาก็จะปฏิบัติตาม เราก็
จะสามารถสอนคนอื่น สอนเด็ก ๆ เยาวชนได้
เพราะเขานับถือและเชื่อถือในตัวเรา วันนี้เป็น
วันอาทิตย์ ผมก็ได้ชวนเด็ก ๆ เยาวชนมาทำ
ความดี ทำกิจกรรมเพื่อสังคม สำหรับในวันนี้
เราจะมาช่วยกันทำความสะอาดวัดกัน”

คุณธรรม เกิดปรี

การปลูกจิตใต้สำนึก ให้คนในชุมชนเป็นคนดี

ในชุมชนยังมีกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อปลูกจิตสำนึกให้คนในชุมชนเป็นคนดี เช่น ในทุกวันพระจะมีกิจกรรมทำบุญตักบาตรที่วัดและมีกิจกรรมการรวมกลุ่มเพื่อให้ผู้สูงอายุได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้เรื่องต่าง ๆ เช่น เรื่องสุขภาพ อาหาร และครอบครัว

-
- **วันปีใหม่** มีกิจกรรมทำบุญตักบาตร ตั้งกองผ้าป่าผู้สูงอายุ
 - **วันสงกรานต์** มีการทำบุญตักบาตร มีกิจกรรมสงฆ์น้ำพระรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ การตรวจสุขภาพ
 - กิจกรรมธรรมะสัญจรคือการเทศนาธรรมตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน และในหมู่บ้าน
 - ประเพณีในวันสำคัญทางศาสนาต่าง ๆ จะมีกิจกรรมทำบุญตักบาตร การเล่นสละบ้า และการรำกระบุงไม้ มีกิจกรรมการปล่อยโคมสำหรับประเพณีที่สำคัญของหมู่บ้านทัพไทย ก็คือ

ประเพณีแซนโฎนตา

ประเพณีแซนโถงตา

ที่มา: https://pr.prd.go.th/surin/ewt_news.php?nid=1805

ประเพณีแซนโถงตาหรืองานสารทเป็นประเพณีเช่นไหว้ผีบรรพบุรุษ จัดเป็นประเพณีสำคัญที่คนไทยซึ่งพูดภาษาเขมร หรือเชื้อสายเขมร มีการสืบทอดมาเป็นระยะเวลาชาน เพื่อทำบุญบูชา รำลึก และอุทิศอาหาร ข้าวของเครื่องใช้แก่บรรพบุรุษหรือบุพการีผู้ล่วงลับไปแล้ว โดยงาน แซนโถงตาจะถูกจัดทำขึ้นในวันแรม 14 ค่ำ เดือน 10 ของทุกปี และมี การปฏิบัติกันทั้งในระดับครอบครัว หมู่บ้าน และจังหวัด เชื่อว่าวิญญาณ ของบรรพบุรุษจะกลับมาเยี่ยมลูกหลาน หรือญาติพี่น้องที่ยังมีชีวิตอยู่ สมาชิกในครอบครัวที่แยกครอบครัวจะกลับมาเยี่ยมบ้าน ลูกสาวหรือ ลูกสะใภ้จะต้องเตรียมของฝาก “ก้นจืดเป็น” และจะช่วยกันจัดเตรียม เครื่องเช่นไหว้ เช่น อาหาร เครื่องดื่ม ขนม ผลไม้ เสื้อผ้า เครื่องใช้ และ ของเช่นไหว้ที่สำคัญของประเพณีนี้คือ “ข้าวต้มมัด” เพื่อใช้ในการเช่นไหว้ บรรพบุรุษของครอบครัว

ที่มา: https://pr.prd.go.th/surin/ewt_news.php?nid=1805

ในช่วงเช้าการทำพิธีแซนโฆนตา โดยผู้อาวุโสก็จะเรียกลูกหลานญาติพี่น้องให้มาพร้อมหน้ากัน แล้วเริ่มเซ่นไหว้โดยจุดธูปเทียน ยกขันช 5 ไหว้ และต่างก็พูดเรียกดวงวิญญาณบรรพบุรุษให้มารับเครื่องเซ่นไหว้ แล้วรินน้ำให้ล้างมือ และรินเครื่องดื่ม เช่น เหล้า น้ำอัดลม ฯลฯ ชี้บอกให้รู้ว่า มีเครื่องเซ่นไหว้อะไรบ้างเสมือนการมารายงานตัวต่อบรรพบุรุษว่าได้มารอต้อนรับแล้ว เมื่อทำพิธีเสร็จแล้วลูกหลานญาติพี่น้องก็จะนำอาหารเครื่องเซ่นไหว้ต่าง ๆ มารับประทานร่วมกันเป็นการสร้างความสัมพันธ์ในหมู่ลูกหลานญาติมิตรเพราะหนึ่งปีมีครั้งเดียวลูกหลานที่ไปอยู่หมู่บ้านอื่นหรือต่างจังหวัดจะได้รู้จักคุ้นเคยกัน

ในช่วงเย็นเตรียมเครื่องเซ่นไหว้ พร้อมบอกให้วิญญานบรรพบุรุษไปที่วัดเพื่อฟังพระสงฆ์พระเจริญพระพุทธมนต์จากนั้นพระสงฆ์จะทำพิธีมอบเครื่องเซ่นไหว้แก่บรรพบุรุษ แล้วกลับมาบ้านเตรียมปูที่นอนและเครื่องใช้สำหรับให้บรรพบุรุษ เชื่อว่าบรรพบุรุษจะค้างที่บ้านในคืนนี้

ก่อนสว่างก็จะทำเรือกากกล้วย ใส่เงินกระดาษ ขนม อาหาร เครื่องดื่ม ผลไม้ และเสื้อผ้าของใช้ขนาดเล็ก จุดรูปเทียนแล้วลอยไปในแม่น้ำหรือบ่อในบริเวณบ้านเพื่อเป็นการส่งวิญญานบรรพบุรุษกลับสู่ยมโลกก่อนสว่าง หากไม่ทำเรือส่งท่านก็จะกลับไปยมโลกไม่ได้ และจะติดค้างอยู่ในโลกกระทั่งถึงวันแชนโฎนตาอีกรอบนับเป็นการสร้างบาปและความทุกข์แก่วิญญานบรรพบุรุษ

แซนโฌนาตา ถ้าลูกหลานคนใดไม่ได้จัดทำ หรือไม่มาร่วมพิธี โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรบรรพบุรุษอาจไม่พอใจ อาจจะโยงเป็นเหตุให้ ทำมาหากินไม่ราบรื่นจิตใจเกิดความกังวลไม่เป็นสุข ด้วยความเชื่ออย่างนี้ ทุกคนจึงพยายามไปร่วมพิธี หรือไม่ก็จัดเครื่องเซ่นไหว้ที่บ้านของตน (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดศรีสะเกษ, 2560)

ด้านรายได้ดี

วิถีชีวิตของชาวบ้านทพไทย ถือเป็นวิถีชีวิตแบบชุมชนที่อยู่รอบนอกเมืองทั่วไป ด้วยลักษณะพื้นที่ที่ติดชายแดน และรอบล้อมด้วยภูเขา ผู้คนส่วนใหญ่จึงยึดอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ได้แก่ การทำนา และทำไร่มันสำปะหลังเป็นส่วนใหญ่ นอกเหนือจากนั้นยังมีอาชีพรองลงมา คือ การเลี้ยงโค กระบือ

การทำไร่มันสำปะหลัง

ในปี พ.ศ. 2562 ชาวบ้านทัพไทยที่ประกอบอาชีพมันสำปะหลัง ประสบปัญหาเรื่องโรคใบด่างทั้งตำบลทัพไทย ทำให้ขาดทุนทางผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านต้องเร่งตรวจสอบภายในชุมชน โดยให้ผู้ที่มีความเดือดร้อนมาลงชื่อและลงพื้นที่เก็บข้อมูลเบื้องต้นยื่นต่อหน่วยงานภาครัฐเพื่อขอรับความช่วยเหลือให้เข้ามาช่วยและเร่งดำเนินการแก้ไข ซึ่งกรมวิชาการเกษตรเข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการกำจัดและทำลายแปลงมันสำปะหลังที่เป็นโรคใบด่าง

คุณสังวร เนียนประสพ
ชาวบ้านทัพไทย

การทำนาแบบกลุ่ม

**“การมีกลุ่มข้าว ไม่ใช่เพียงสร้างรายได้
มันรวมไปถึง ความรัก ความสามัคคีกันของคนในกลุ่ม”**

การทำนาข้าวในหมู่บ้านจะทำนาแบบหว่านปีละ 1 ครั้ง ในช่วงเดือนเมษายน-เดือนพฤศจิกายน ของทุกปี

การรวมกลุ่มทำนาข้าว กลุ่มลือก 6 (คุ้ม 6) ได้มีการรวมกลุ่มและนำพื้นที่สาธารณะมาทำนาข้าวร่วมกัน ผู้ริเริ่มคือ คุณสังวร เนิยประสพ เป็นหัวหน้ากลุ่มข้าวลือก 6 บ้านทัพไทย ก่อนที่จะได้รวมกลุ่มกันทำนา ภายในกลุ่มมีการจัดสรรที่ดินที่เป็นที่สาธารณะในคุ้มของตนเองให้สมาชิกในกลุ่มต่างคนต่างทำ กระทั่งเมื่อปี พ.ศ. 2555 กลุ่มมีแนวคิดขึ้นว่าหากนำที่นาทั้งหมดมารวมกันและทำนาร่วมกันผลประโยชน์ก็จะเกิดขึ้นภายในกลุ่ม จึงได้มีการจัดประชุมและลงมติภายในกลุ่มในการทำนาแบบกลุ่ม

ในปีแรกได้เรียโรงบประมาณกันภายในกลุ่มเพื่อซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวและช่วยกันลงแรงในการทำนา หลังจากทำนาปีแรกได้มีการประชุมเพื่อสรุปผลด้านรายได้ ค่าใช้จ่าย กำไรเพื่อแจ้งสมาชิกกลุ่มให้รับทราบถึงผลประโยชน์ ซึ่งได้รับผลตอบแทนจากสมาชิกเป็นไปในทิศทางที่ดี ทำให้ชาวบ้านดำเนินการทำนาแบบกลุ่มเรื่อยมา เมื่อถึงปี พ.ศ 2558 ได้สรุปผลประกอบการในระยะเวลา 3 ปี พบว่ามีเงินสะสมภายในกลุ่มประมาณ 80,000 กว่าบาทจึงมีการประชุมเพื่อหาแนวทางในการจัดสรรเงินเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิก ซึ่งแนวทางดังกล่าวคือ การนำเงินให้สมาชิกกู้ยืม ในกรณีสมาชิกเดือดร้อนประสบปัญหาด้านการเกษตร เช่น ไม่มีเงินลงทุนในการทำนาหรือปลูกมันสำปะหลัง โดยคิดดอกเบี้ยต่ำ

นอกจากมีเงินหมุนเวียนภายในกลุ่มแล้ว
สิ่งที่กลุ่มได้ คือการได้พบปะกันภายในกลุ่ม
ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเกิด
ความผูกพันกัน มีความรักสามัคคีกัน
มากขึ้น

เวลาแหกหวานข้าว เกี่ยวข้าว สมาชิกกลุ่ม
ได้พูดคุยปรับทุกข์ ช่วยกันแก้ปัญหา
และช่วยปลอบใจและให้กำลังใจกัน
เป็นความสุขจากการรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ
ของคนในชุมชนบ้านทัพไทย

กลุ่มเลี้ยงโค-กระบือ

กลุ่มโค-กระบือ ถูกจัดตั้งขึ้นในเขตพื้นที่สาธารณะของ บ้านทับทิมสยาม 03 ตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว เพื่อเป็นสถานที่ให้คนในแถบใกล้เคียง นำโค-กระบือมาเลี้ยงรวมกัน ในบริเวณเดียวกัน จะมีการจัดสรรพื้นที่ให้สำหรับประชาชน ที่มีความประสงค์เข้ากลุ่ม

การเลี้ยงโค-กระบือ เป็นกลุ่มที่รวมตัวกันเพื่อหารายได้เสริมให้กับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวและไร่มันสำปะหลัง การรวมกลุ่มเลี้ยงโค-กระบือ ยังช่วยในเรื่องการต่อรองราคากับนายทุนผู้ซื้อโค-กระบือ การบริหารจัดการกลุ่มจะมีประธานและคณะกรรมการในการดูแล และจัดสรรพื้นที่ให้กับชาวบ้านที่มีความต้องการเข้ามาเลี้ยงโค-กระบือ รวมกลุ่มกันในการสร้างคอกสำหรับเลี้ยงสัตว์ ปัจจุบันมีคอกประมาณ 90 คอก และคาดว่าอนาคตจะเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อย ๆ

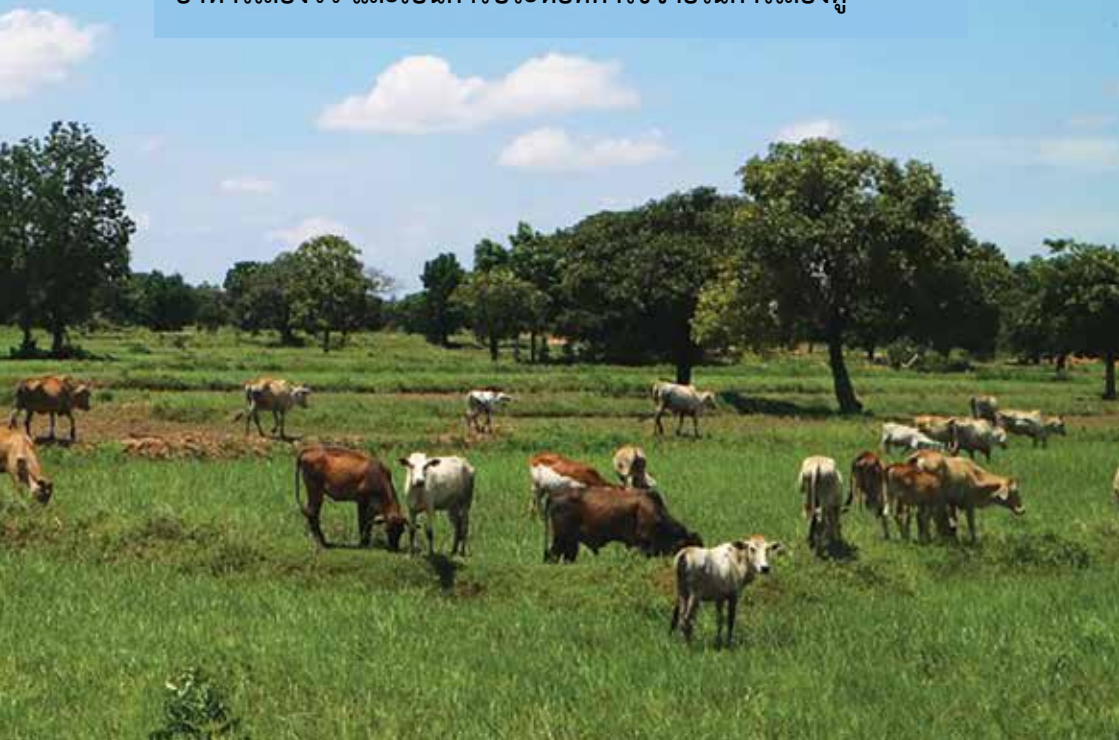
ข้อดีของการรวมกลุ่มและนำโค-กระบือมาเลี้ยงในสถานที่เดียวกันจัดเป็นการควบคุมและป้องกันโรค ซึ่งในอดีตก่อนจะมีการจัดตั้งกลุ่มการเลี้ยงโค-กระบือทับทิมสยาม 03 ชาวบ้านจะเลี้ยงโค-กระบือไว้ใต้ถุนบ้านหรือสร้างคอกภายในบริเวณบ้าน ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นและมีเสียงรบกวนเพื่อนบ้าน และอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของคนในครอบครัวได้ แต่ปัจจุบันชาวบ้านส่วนใหญ่เริ่มนำสัตว์ออกไปเลี้ยงรวมกันในพื้นที่ที่ทางรัฐจัดสรรให้ แต่กระนั้นก็ยังคงมีชาวบ้านบางส่วนที่ยังไม่มีความพร้อมในการย้ายสัตว์ไปเลี้ยงรวมกัน เนื่องจากปัญหาในการเดินทางและสถานที่จัดเตรียมไว้อยู่ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 3 กิโลเมตร

รูปแบบการเลี้ยงโคในช่วงที่**ไม่มีการทำการเกษตร** จะเลี้ยงแบบปล่อยให้โคหากินเองตามทุ่งนา และเชิงเขาที่มีหญ้า ปริมาณมากโดยไม่กังวลเรื่องโค-กระบือหาย เนื่องจากเมื่อถึงเวลา โค-กระบือจะกลับมายังจุดที่ปล่อยไปตอนแรก ผู้เลี้ยงเพียงไปรอ ต้อนโค-กระบือเหล่านั้นกลับเข้าคอก

รูปแบบการเลี้ยงโค-กระบือในช่วง**มีการทำการเกษตร** ชาวบ้านไม่สามารถปล่อยโค-กระบือออกไปหาอาหารหาเองได้ เนื่องจากอาจไปทำลายพืชผลทางการเกษตรของชาวบ้านได้ ชาวบ้านจะกักตุนฟางข้าวอัดก้อนไว้ และการปลูกหญ้าเนเปียร์ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเป็น อาหารเลี้ยงวัว และเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดู

คุณพรม พระรินทร์มัย
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน บ้านทัพไทย

บุคคลตัวอย่างด้านรายได้ดี

“การกู้ยืม ต้องมีดอกเบี้ยย”

แต่ถ้าเรามี โค-กระป๋อง
เราก็เหมือนมีทุนสำรองในครอบครัว
ที่จะนำไปใช้เมื่อไรก็ได้

คุณพรหม พระรินทร์มัย เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน บ้านทัพไทย การที่ตนเองเลือกเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเลี้ยงโค-กระป๋องเนื่องจากตนอยากหารายได้เสริมอีกทางหนึ่ง การเลี้ยงโค-กระป๋องเปรียบเสมือนการหาทุนสำรองเลี้ยงชีพ เมื่อถึงเวลาฉุกเฉินหรือเดือดร้อนก็สามารถขายและเอาเงินมาหมุนเวียนในครอบครัวได้ ดีกว่าต้องไปกู้ยืมคนอื่น อีกอย่างคือช่วยควบคุมโรค และสะดวกในการเลี้ยงดู หากมีปัญหาด้านการเลี้ยงหรือสิ่งผิดปกติเกิดขึ้นกับโค-กระป๋องสามารถปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือจากสมาชิกกลุ่มได้ รวมทั้งมีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่ม และได้รับความรู้จากหน่วยงานราชการที่เข้ามาแนะนำกระบวนการเลี้ยงอย่างถูกวิธี

คุณกรรณิการ์ เป็นนวล
ชาวบ้านทัพไทย

เสียงสะท้อนของคนในชุมชน

“การกลับบ้าน ถือเป็นการพักผ่อนที่ดีที่สุด”

การออกไปทำงานในเมืองตั้งแต่เด็ก นาน ๆ ที่จะมีเวลาว่าง
ถึงจะได้กลับบ้าน ทุกครั้งที่กลับบ้านเหมือนได้กลับมา
เติมพลังและมีแรงที่จะกลับไปเริ่มทำงานอีกครั้ง

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ

คำขวัญอำเภอตาพระยา

พระพุทธคันธรรราชศักดิ์สิทธิ์
ค่ายพิชิตศึกเจ้าพระยาบดินทร์เดชาอนุชิต
ติดชายแดนเบื้องบูรพาสยาม
ลือนามสมรภูมิตาพระยา

ตลาดนัดทับทิมสยาม 03 ชายแดนไทย-กัมพูชา

ตลาดนัดทับทิมสยาม 03
จะมีทุก ๆ เช้าวันอาทิตย์
ถือว่าเป็นสถานที่แลกเปลี่ยนสินค้า
ระหว่างไทยและกัมพูชา

ตลาดนัดทับทิมสยาม 03 ตั้งอยู่ที่บ้านทับทิมสยาม 03 ตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว อยู่ห่างจากบ้านทัพไทย ประมาณ 2 กิโลเมตร โดยตลาดทับทิมสยาม 03 จะมีการค้าขายทุก ๆ เข้าของวันอาทิตย์ ถือเป็นตลาดชายแดนไทย-กัมพูชาที่ใหญ่ที่สุดของตำบลทัพไทย

บรรยากาศในช่วงเช้าของตลาดทับทิมสยาม 03 จะมีสภาพอากาศเย็นสบาย เนื่องจากเป็นบริเวณที่ล้อมรอบด้วยเทือกเขาบรรทัด และสองข้างทางจะพบกับชาวบ้านที่ขับรถมอเตอร์ไซด์ รถอีแต๊ก รถพ่วง เพื่อเดินทางมาจับจ่ายซื้อสินค้า เป็นวิถีชีวิตของชาวบ้านทัพไทยยังคงอัตลักษณ์และวิถีชุมชนแบบอดีต ในพื้นที่บริเวณตลาดมีการจัดระเบียบทั้งด้านการคมนาคม การจอดรถ การรักษาความปลอดภัย เพื่อไม่ให้เกิดความวุ่นวาย ถือเป็นตลาดที่มีการบริหารจัดการที่ดีแห่งหนึ่ง

ภายในตลาดนัดทับทิมสยาม 03

ไม่ใช่เพียงแค่คนฝั่งไทยเท่านั้นที่เดินทางมาซื้อของใช้ไปกักตุน แต่ผู้คนที่หลั่งไหลมาจากประเทศเพื่อนบ้านอย่างกัมพูชาอีกนับพันคน ทุกเช้าวันอาทิตย์ ชาวกัมพูชาโดยส่วนใหญ่จะขับรถอีแต็กหรือรถมอเตอร์ไซด์ที่พ่วงตะกร้าสองข้างข้ามมายังประเทศไทย ช่องทางเข้า-ออกบริเวณจุด ตชด. 03 หรือ ช่องตะแบง ตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว หลายร้อยคันต่อวัน เพื่อรอข้ามฝั่งมาซื้อของที่ตลาดตั้งแต่ตีห้า

มีการนำสินค้าของป่าจากกัมพูชามาขาย บางรายเข้ามาเพื่อซื้อสินค้าจากฝั่งไทยกลับไปขายยังฝั่งตัวเองหรือใช้ภายในครอบครัว ซึ่งในตลาดจะแบ่งเป็น 2 พื้นที่ คือ พื้นที่ที่เป็นสินค้าจากฝั่งไทย และพื้นที่ที่เป็นสินค้าจากฝั่งกัมพูชา เพื่อให้ง่ายต่อควบคุมและการบริหารจัดการตลาด

ตัวอย่างชาวบ้านที่ขายของในตลาด

คุณป๋วย และคุณเจน แก้วกำเนิด
ชาวบ้านทัพไทย

คุณปู่ และคุณเจน แก้วกำเนิด เป็นชาวบ้านทพไทย มีอาชีพเป็นเกษตรกรทำนา ซึ่งการทำนาจะทำได้ปีละครั้งและได้เงินปีละครั้งหลังจากการเก็บเกี่ยวและขายผลผลิต แต่การปลูกผักหรือหาของป่า เพื่อนำไปขายที่ตลาดทุกวันอาทิตย์เดือนหนึ่งมี 4 ครั้ง ได้เงินมาใช้จ่ายในครอบครัวเป็นรายอาทิตย์ ถือเป็นช่องทางในการหารายได้ที่สำคัญอย่างหนึ่ง หากวันธรรมดาที่ไม่มีตลาด ตนก็จะเร่ขายตามหมู่บ้านเป็นอาชีพเสริมอีกทางหนึ่ง ซึ่งก็ได้เงินบ้างแต่การขายที่ตลาดได้เงินเยอะกว่า

ทุกวันเสาร์ คุณปู่ และคุณเจน จะเก็บพืชผักต่าง ๆ ที่ตนเองปลูกไว้บริเวณบ้าน นำมาจัดเตรียมล้างและมัดเป็นกำ เช่น ผักบุ้ง มะนาว ผักชี ต้นหอม กระน้ำ ใบตอง เป็นต้น บางวันก็ไปเก็บเห็ดและหน่อไม้ นำมาปอกและดองบรรจุใส่ถุงเพื่อนำไปขายที่ตลาดในวันอาทิตย์

“ถ้าคุณเป็นคนหนึ่งที่ชอบสัมผัสกับบรรยากาศ และวิถีชีวิตชุมชน บ้านพี่เมืองน้องมีการผสมผสานวัฒนธรรมเป็นการใช้ชีวิต ที่ไม่ได้ใช้คำว่าอยู่คนละประเทศมาเป็นเส้นแบ่งกันความสัมพันธ์ ความรัก ความผูกผัน ความสามัคคี และการอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข รอยยิ้ม เสียงหัวเราะ คำทักทาย ที่มีให้แก่กัน ในทุก ๆ เข้า คุณจะเข้าใจชุมชนที่อยู่แถบชายแดนมากขึ้น”

ละลุทัพไทย

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ห่างจากบ้านทัพไทย ตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ประมาณ 2 กิโลเมตร เดินทางสะดวก เนื่องจากถนนลาดยาง ซึ่งเป็นเส้นทางผ่านเพื่อไปเขาช่องตะกิว เชื่อมต่อเพื่อออกถนนสายอีสานในช่วงเทศกาล

ลละลู่ เป็นภาษาเขมร แปลว่า แผ่นดินทะเล แผ่นดินที่ยุบตัวลงไป ซึ่งชาวบ้านก็ใช้ศัพท์นี้เรียกขานกันต่อ ๆ มา ลละลู่เป็นลักษณะของภูมิประเทศที่ถูกกัดเซาะจนเป็นหน้าผาเตี้ยที่มีหลืบ มีร่อง มียอดแหลม หรือเป็นแท่งบ้าง โผล่พ้นพื้นดินบนลานโล่งเรียบ คล้ายเป็นเจดีย์เป็นดอกเห็ดเป็นจอมปลวก สูงต่ำไม่เท่ากัน สลับเรียงรายกันเป็นหย่อม ๆ

ละลุทัพไทย

ละลู่เกิดจากผลของกระบวนการเปลี่ยนแปลงธรณีสัณฐานของเปลือกโลกในอดีต เกิดขึ้นบริเวณที่มีเทือกเขาล้อมรอบน้ำฝนที่ตกลงมาก่อให้เกิดเป็นทางน้ำและลำธารขึ้นในบริเวณเทือกเขา

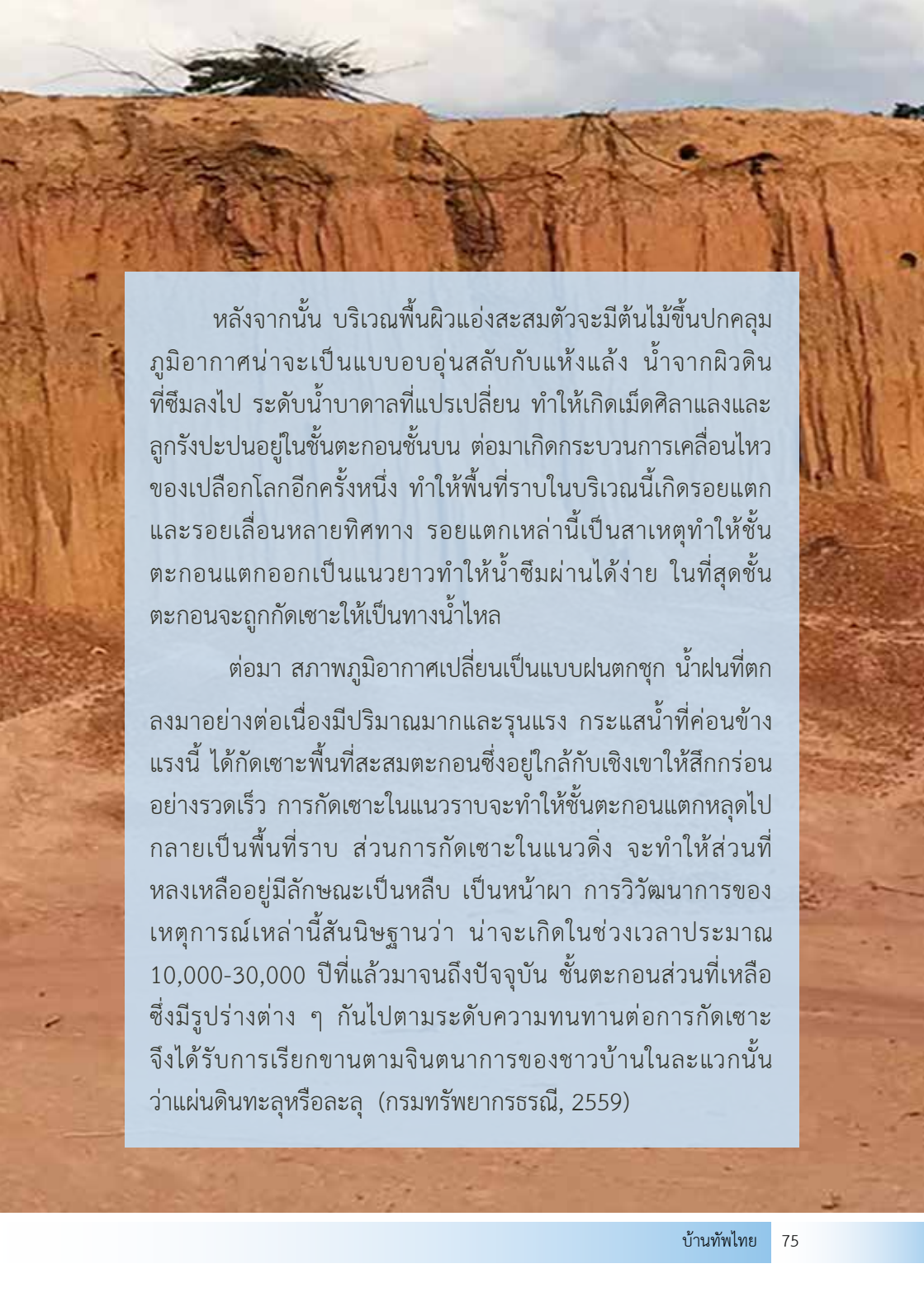
สายน้ำได้กัดเซาะชั้นหินจากเทือกเขาให้ผุพัง และพัดพาเอาตะกอนดังกล่าวเข้ามาสะสมตัวในแอ่งซึ่งเป็นพื้นที่ต่ำระหว่างเทือกเขา พื้นที่เป็นที่รวมของตะกอนน้ำพาจากทางน้ำสายเล็กๆ หลายสาย เป็นการพัดพาเอาตะกอนมาจากทางทิศตะวันตกไปสู่ทิศตะวันออก ตามความลาดเอียงของพื้นที่

ลักษณะของชั้นตะกอนที่สะสมตัวในแอ่งเกิดของละลู่พบตะกอนชั้นล่างเป็นตะกอนที่เกิดจากการผุพังของหินดินดาน และหินทรายแข็งเป็นส่วนใหญ่ตะกอนมีดินเหนียวปะปนอยู่มาก บ่งชี้ให้เห็นว่า ภูมิอากาศในขณะนั้นเป็นภูมิอากาศแบบชุ่มชื้น ทำให้เกิดการผุพังทางเคมีสูง ตะกอนในระดับที่สูงขึ้นมีชั้นตะกอนเม็ดหยาบสลับกับเม็ดละเอียด จนเป็นขนาดทรายแข็งในชั้นบน

รูปแบบของการสะสมตัวชนิดนี้แสดงให้เห็นว่าเป็นการสะสมตัวโดยทางน้ำ การสะสมตัวที่เกิดขึ้นเป็นเวลานานต่อเนื่องกัน ทำให้ได้ชั้นตะกอนในแอ่งหนาเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ แอ่งตื้นเขินขึ้น ทางน้ำลดระดับลง เกิดเป็นตะพักกลุ่มน้ำสองข้างของห้วยยางซึ่งเป็นลำน้ำใหญ่สุดในพื้นที่นี้ การสะสมตัวของตะกอนเหล่านี้

หลังจากนั้น บริเวณพื้นผิวแอ่งสะสมตัวจะมีต้นไม้ขึ้นปกคลุม ภูมิอากาศน่าจะเป็นแบบอบอุ่นสลับกับแห้งแล้ง น้ำจากผิวดิน ที่ซึมลงไป ระดับน้ำบาดาลที่แปรเปลี่ยน ทำให้เกิดเม็ดศิลาแลงและ ลูกริงปะปนอยู่ในชั้นตะกอนชั้นบน ต่อมาเกิดกระบวนการเคลื่อนไหว ของเปลือกโลกอีกครั้งหนึ่ง ทำให้พื้นที่ราบในบริเวณนี้เกิดรอยแตก และรอยเลื่อนหลายทิศทาง รอยแตกเหล่านี้เป็นสาเหตุทำให้ชั้น ตะกอนแตกออกเป็นแนวยาวทำให้น้ำซึมผ่านได้ง่าย ในที่สุดชั้น ตะกอนจะถูกกัดเซาะให้เป็นทางน้ำไหล

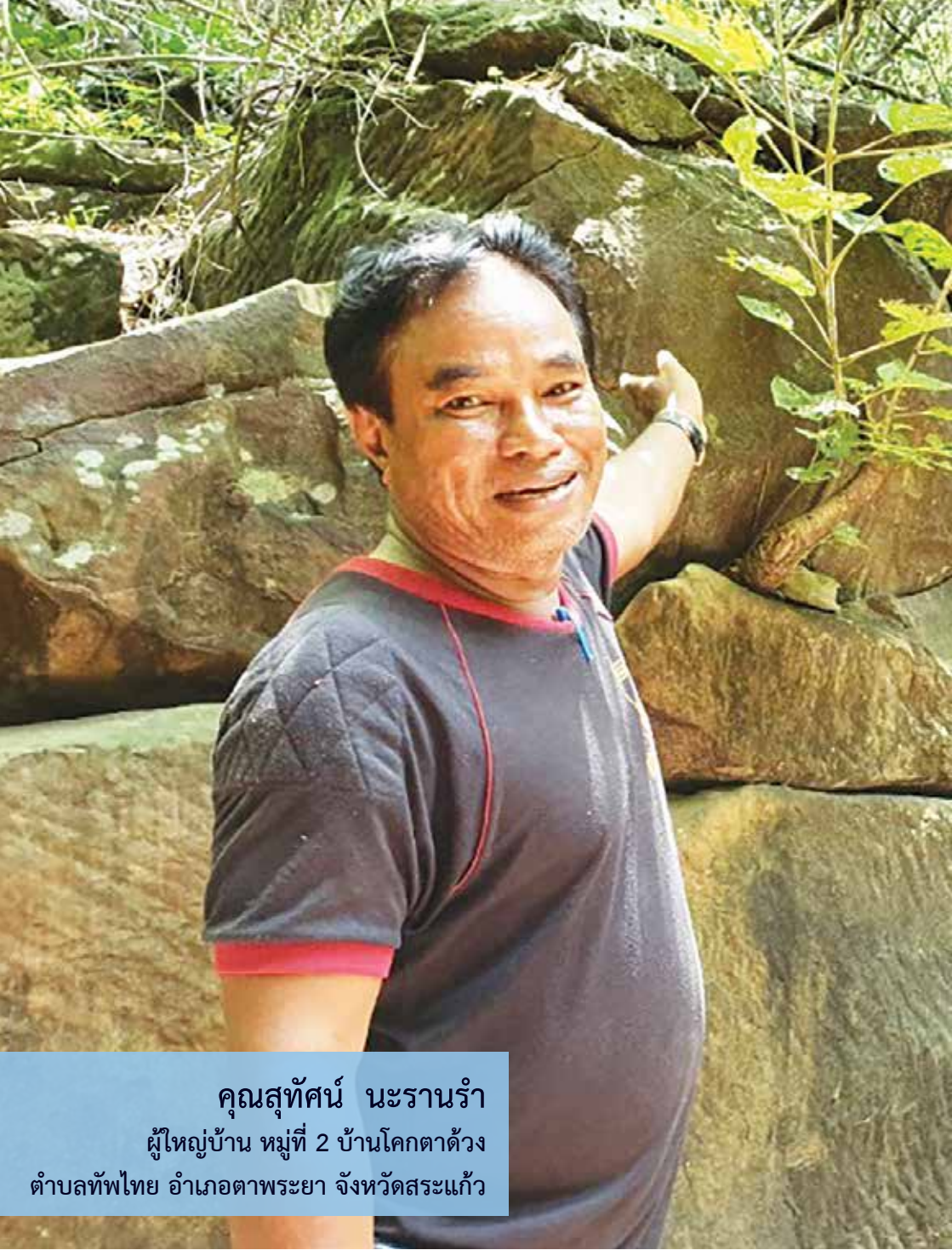
ต่อมา สภาพภูมิอากาศเปลี่ยนเป็นแบบฝนตกชุก น้ำฝนที่ตกลงมาอย่างต่อเนื่องมีปริมาณมากและรุนแรง กระแสน้ำที่ค่อนข้าง แรงนี้ ได้กัดเซาะพื้นที่สะสมตะกอนซึ่งอยู่ใกล้กับเชิงเขาให้สึกกร่อน อย่างรวดเร็ว การกัดเซาะในแนวราบจะทำให้ชั้นตะกอนแตกหลุดไป กลายเป็นพื้นที่ราบ ส่วนการกัดเซาะในแนวตั้ง จะทำให้ส่วนที่ หลงเหลืออยู่มีลักษณะเป็นหลืบ เป็นหน้าผา การวิวัฒนาการของ เหตุการณ์เหล่านี้สันนิษฐานว่า น่าจะเกิดในช่วงเวลาประมาณ 10,000-30,000 ปีที่แล้วมาจนถึงปัจจุบัน ชั้นตะกอนส่วนที่เหลือ ซึ่งมีรูปร่างต่าง ๆ กันไปตามระดับความทนทานต่อการกัดเซาะ จึงได้รับการเรียกขานตามจินตนาการของชาวบ้านในละแวกนั้น ว่าแผ่นดินทะเลลูหรือละลู (กรมทรัพยากรธรณี, 2559)

แหล่งหินตัดสระเพลง

แหล่งตัดหินสระเพลง หรือแหล่งตัดหินบ้านทัพไทย ปัจจุบันตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ ตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว เป็นลานตัดหินทรายบนพื้นที่กว่า 900 ไร่ หินทรายที่นี่ใช้สำหรับสร้างปราสาทหิน แม้ว่าในพื้นที่ตำบลทัพไทยจะมีการสำรวจพบโบราณสถานหินขนาดเล็ก ๆ กว่า 50 แห่ง แต่ทั้งหมดก็เลือกใช้ศิลาแลง เป็นวัสดุหลักในการก่อสร้าง

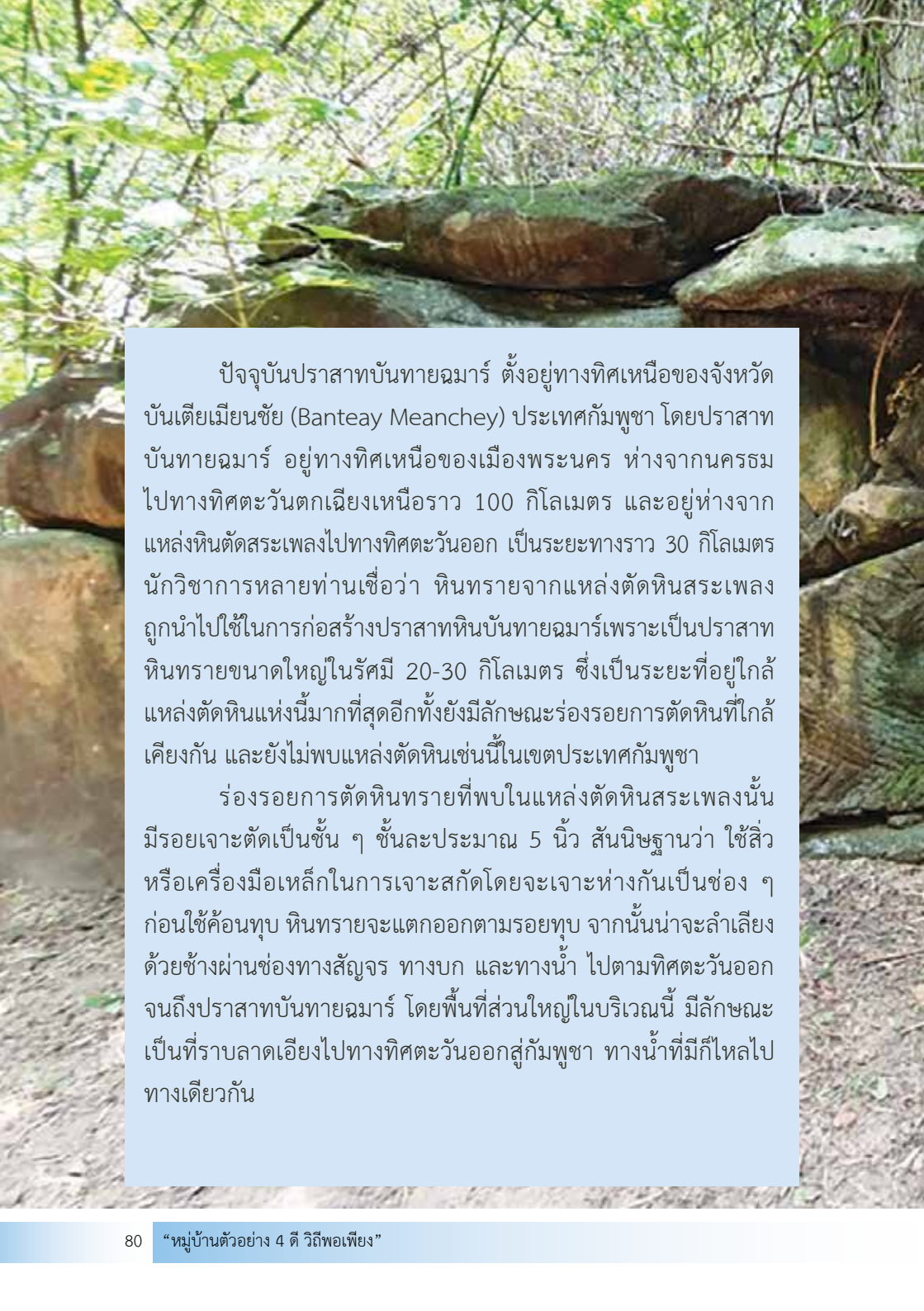
คุณสุทัศน์ นะรานำ
ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2 บ้านโคกตาด้วง
ตำบลทัพไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว

สำหรับการเดินทางเข้าแหล่งหินตัดของเราครั้งนี้ นำทางโดย
ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน บ้านโคกตาด้วง และบ้านทัพไทย
ตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ซึ่งเราออกเดินทางจาก
บ้านทัพไทย เดินทางต่อทางทิศเหนือตามถนนสาย 3382 อีกประมาณ
6 กิโลเมตร ระหว่างทางผ่านคลองส้มป่อย และโครงการทัพบิมสยาม 03
แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามถนนลูกรัง ผ่านหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ
ตาพระยาที่ ตย.1 จากนั้นต้องเดินเท้าเข้าไปอีกราว 600 เมตร
ก็จะพบกับผาหินทรายสูงชันที่เต็มไปด้วยร่องรอยการแกะสลักเรียง
ต่อกันเป็นแนวยาว และกลุ่มกองหินทรายทรงสี่เหลี่ยมขนาดต่าง ๆ
ที่ผ่านการแกะสลักพร้อมใช้งานกระจัดกระจายกันอยู่

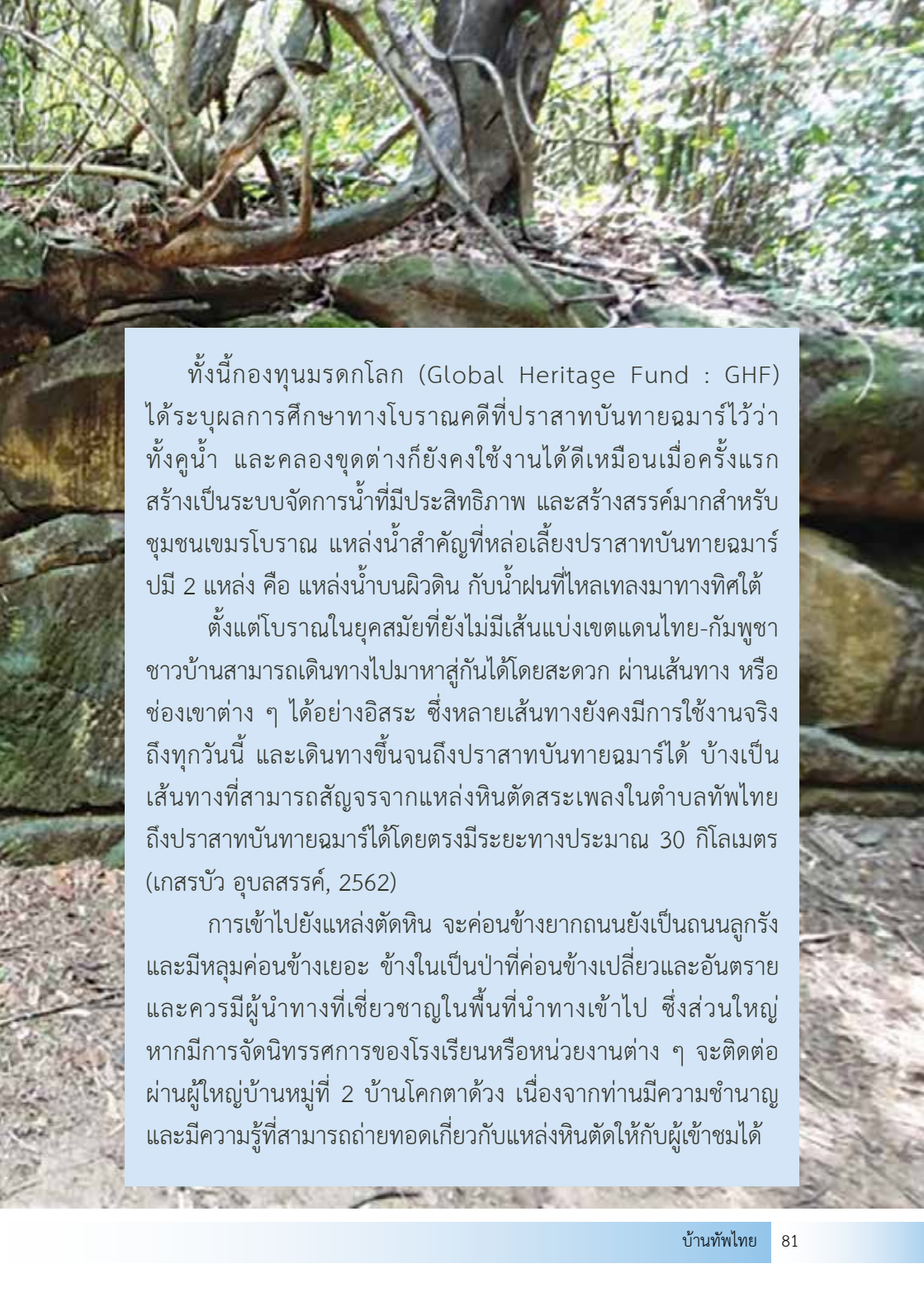
หินทรายที่พบในแหล่งตัดหินสระเพลง เป็นหินทราย
เนื้อดีละเอียด ปราสาทหินทรายขนาดใหญ่ที่อยู่ใกล้แหล่งตัดหินแห่งนี้
มากที่สุดในรัศมี 20-30 กิโลเมตร คือ “ปราสาทบันทายฉมาร์” หรือ
บันเตียฉมาร์ (Banteay Chhmar) ในประเทศกัมพูชา

ปราสาทบันทายฉมาร์ สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7
เมื่อราวพุทธศตวรรษที่ 18 หรือราว 800 ปีมาแล้ว เชื่อกันว่าสร้าง
เพื่ออุทิศให้กับเจ้าชายศรินทรกุมาร โอรสของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7
กับเหล่าแม่ทัพคนสำคัญที่เสียชีวิตจากการปกป้องเจ้าชายเมื่อคราว
สงครามปราบกบฏกษัตริย์ผู้ทรยศ ซึ่งอาจเป็นการสร้างขึ้นบนพื้นที่
ที่ครั้งหนึ่งเคยเป็นฐานอำนาจเดิมของราชวงศ์มหิธรปุระ ต้นราชสกุล
ของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7

ปัจจุบันปราสาทบันทายฉมาร์ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัด บันเตียเมียนชัย (Banteay Meanchey) ประเทศกัมพูชา โดยปราสาท บันทายฉมาร์ อยู่ทางทิศเหนือของเมืองพระนคร ห่างจากนครธม ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือราว 100 กิโลเมตร และอยู่ห่างจาก แหล่งหินตัดสระเพลงไปทางทิศตะวันออก เป็นระยะทางราว 30 กิโลเมตร นักวิชาการหลายท่านเชื่อว่า หินทรายจากแหล่งตัดหินสระเพลง ถูกนำไปใช้ในการก่อสร้างปราสาทหินบันทายฉมาร์ เพราะเป็นปราสาท หินทรายขนาดใหญ่ในรัศมี 20-30 กิโลเมตร ซึ่งเป็นระยะที่อยู่ใกล้ แหล่งตัดหินแห่งนี้มากที่สุดอีกทั้งยังมีลักษณะร่องรอยการตัดหินที่ใกล้เคียงกัน และยังไม่พบแหล่งตัดหินเช่นนี้ในเขตประเทศกัมพูชา

ร่องรอยการตัดหินทรายที่พบในแหล่งตัดหินสระเพลงนั้นมีรอยเจาะตัดเป็นชั้น ๆ ชั้นละประมาณ 5 นิ้ว สันนิษฐานว่า ใช้สิ่วหรือเครื่องมือเหล็กในการเจาะสกัดโดยจะเจาะห่างกันเป็นช่อง ๆ ก่อนใช้ค้อนทุบ หินทรายจะแตกออกตามรอยทุบ จากนั้นน่าจะลำเลียงด้วยช้างผ่านช่องทางสัญจร ทางบก และทางน้ำ ไปตามทิศตะวันออกจนถึงปราสาทบันทายฉมาร์ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ในบริเวณนี้ มีลักษณะเป็นที่ราบลาดเอียงไปทางทิศตะวันออกสู่กัมพูชา ทางน้ำที่มีก็ไหลไปทางเดียวกัน

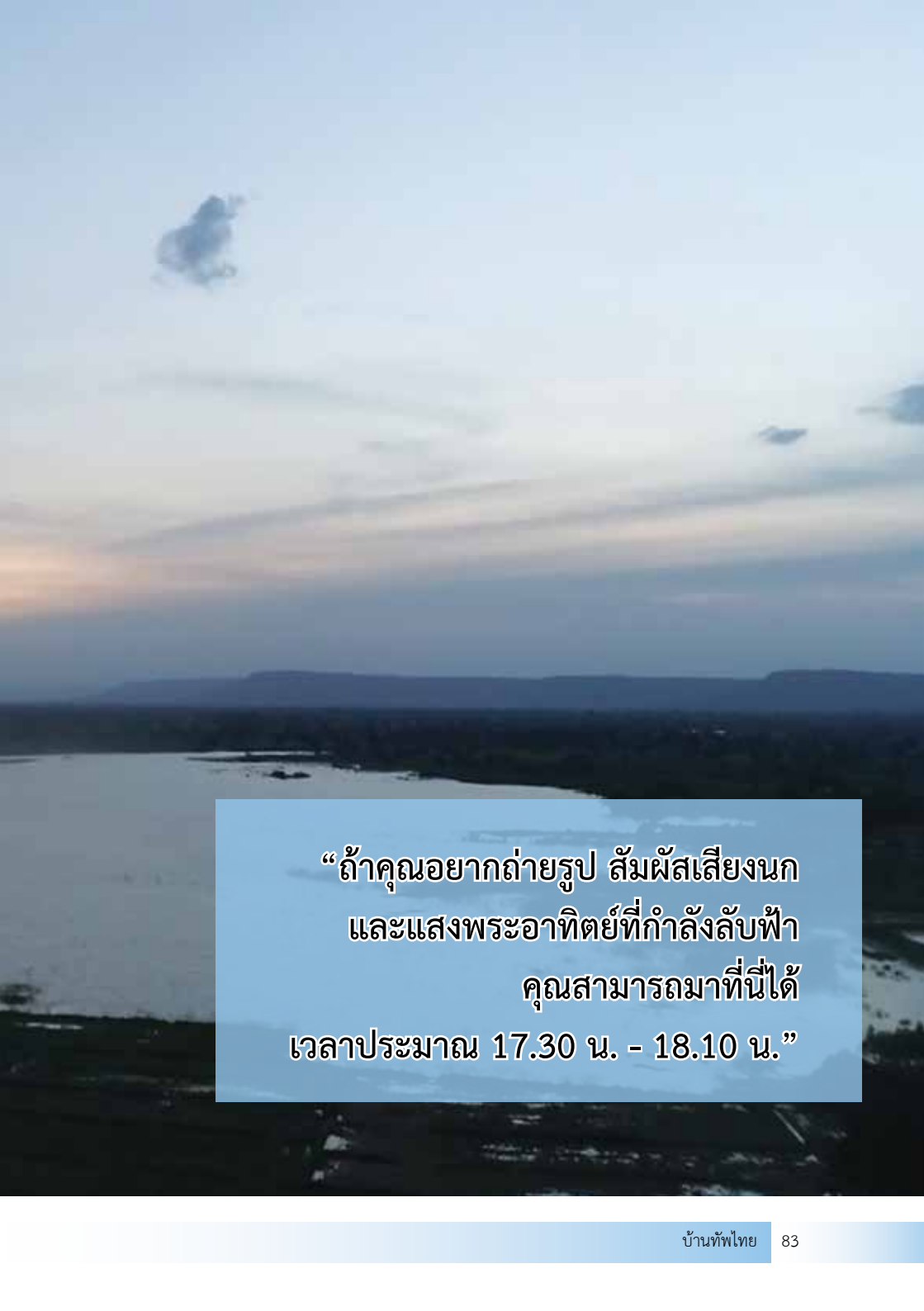
ทั้งนี้กองทุนมรดกโลก (Global Heritage Fund : GHF) ได้ระบุผลการศึกษาทางโบราณคดีที่ปราสาทบันทายฉมาร์ไว้ว่า ทั้งคูน้ำ และคลองขุดต่างก็ยังคงใช้งานได้ดีเหมือนเมื่อครั้งแรก สร้างเป็นระบบจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ และสร้างสรรค์มากสำหรับ ชุมชนเขมรโบราณ แหล่งน้ำสำคัญที่หล่อเลี้ยงปราสาทบันทายฉมาร์ ปมี 2 แหล่ง คือ แหล่งน้ำบนผิวดิน กับน้ำฝนที่ไหลเทลงมาจากทิศใต้

ตั้งแต่โบราณในยุคสมัยที่ยังไม่มีเส้นแบ่งเขตแดนไทย-กัมพูชา ชาวบ้านสามารถเดินทางไปมาหาสู่กันได้โดยสะดวก ผ่านเส้นทาง หรือ ช่องเขาต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ ซึ่งหลายเส้นทางยังคงมีการใช้งานจริง ถึงทุกวันนี้ และเดินทางขึ้นจนถึงปราสาทบันทายฉมาร์ได้ บ้างเป็น เส้นทางที่สามารถสัญจรจากแหล่งหินตัดสระเพลงในตำบลทัพไทย ถึงปราสาทบันทายฉมาร์ได้โดยตรงมีระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร (เกสรบัว อุบลสรรค์, 2562)

การเข้าไปยังแหล่งตัดหิน จะค่อนข้างยากถนนยังเป็นถนนลูกรัง และมีหลุมค่อนข้างเยอะ ข้างในเป็นป่าที่ค่อนข้างเปลี่ยวและอันตราย และควรมีผู้นำทางที่เชี่ยวชาญในพื้นที่นำทางเข้าไป ซึ่งส่วนใหญ่ หากมีการจัดนิทรรศการของโรงเรียนหรือหน่วยงานต่าง ๆ จะติดต่อ ผ่านผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านโคกตาด้วง เนื่องจากท่านมีความชำนาญ และมีความรู้ที่สามารถถ่ายทอดเกี่ยวกับแหล่งหินตัดให้กับผู้เข้าชมได้

อ่างเก็บน้ำคลองส้มป่อย

“ถ้าคุณอยากถ่ายรูป สัมผัสเสียงนก
และแสงพระอาทิตย์ที่กำลังลับฟ้า
คุณสามารถมาที่นี่ได้
เวลาประมาณ 17.30 น. - 18.10 น.”

(ที่มา: สำนักชลประทานที่ 9 , 2546)

ด้วยสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบสูงเชิงเขา มีแหล่งน้ำ และคลองธรรมชาติสลักที่ลุ่มแอ่งกระทะมีภูเขาคั่นนาถันกึ่งกลาง ระหว่างตำบล สภาพเดิมเป็นดินดานแข็ง ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทรายไม่อุ้มน้ำ เมื่อถูกน้ำจะละลายทำให้หน้าดินถูกชะล้างได้โดยง่าย น้ำจึงมีสีขุ่นมัวไม่ใส

สำหรับอ่างเก็บน้ำคลองส้มป่อย เป็นต้นน้ำในการทำการเกษตร และสำหรับการอุปโภคของ 3 หมู่บ้านในตำบลทัพไทย ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านทัพไทย หมู่ที่ 2 บ้านโคกตาด้วง และหมู่ที่ 3 บ้านทับทิมสยาม 03 ซึ่งเป็นหมู่บ้านป้องกันตัวเองตามแนวชายแดน ต่อมาเนื่องจากการกักเก็บน้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตรของเกษตรกร ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 (นายสุทัศน์ นะรานรัมย์) เล็งเห็นว่ามียพื้นที่ว่าง ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์อยู่ 2 แห่ง เนื้อที่ประมาณ 60 ไร่ และ 45 ไร่ จึงขอความช่วยเหลือและผลักดันให้เกิดการก่อสร้างแหล่งน้ำ 2 แห่ง ตามโครงการพัฒนาแหล่งน้ำบ้านทัพไทย ตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา เพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำให้กับประชาชน และบรรเทาความเดือดร้อนกับประชาชนที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ

โดยโครงการพัฒนาแหล่งน้ำบ้านทัพไทย ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ครอบคลุมทั้งสามหมู่บ้านที่กล่าวมาข้างต้น บริเวณที่ตั้งเป็นพื้นที่ราบเชิงเขา เพื่อรองรับการไหลของน้ำที่ไหลมาจากเทือกเขาซึ่งอยู่ทางทิศเหนือของพื้นที่แล้วไหลบ่ามาตามทุ่งราบหรือร่องน้ำเล็ก ๆ แล้วผ่านเข้าหมู่บ้านซึ่งอยู่ทางตอนใต้ และมีน้ำไหลในฤดูฝนเท่านั้น (สำนักชลประทานที่ 9, 2546)

อาคารที่ประทับทรงงาน

ที่ประทับทรงงาน : สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ซึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติตาพระยา

คุณสมพงษ์ ลิ่งห์สราญรมย์
กำนันตำบลทัพไทย

ความรู้สึกของผู้นำชุมชน

“ดีใจและภูมิใจ ที่ได้มีหมู่บ้านทัฟไทย”

“ในฐานะที่ผมผู้ใหญ่อำนาจมา 32 ปี เราอยู่กันแบบเรียบง่าย รักสามัคคี ไม่มีการเล็กเล็ขโมยน้อย อยู่กันแบบพี่น้องตั้งแต่หนือพยอมมา ดีใจที่หน่วยงานรัฐเข้ามาช่วยดูแลจนเกิดหมู่บ้านทัฟไทย ความเป็นอยู่ดีขึ้นกว่าเดิมจนสามารถอยู่ด้วยตัวเองได้จนถึงทุกวันนี้

ตลอดจนด้วยพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้า น้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรี สวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ที่นำหน่วยงานแพทย์เข้ามาดูแล พวกเราชาวบ้านทัฟไทย รวมทั้งทรงก่อตั้งหมู่บ้านทัฟไทยสยาม 03 เพิ่ม เพื่อให้ชีวิตของคนในแถบชายแดนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น”

อ้างอิง

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทัพไทย. 2558. เอกสารประกอบการคัดเลือกหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดโรคฯ บ้านโคกตาด้วง หมู่ที่ 2 ตำบลทัพไทย อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

เกสรบัว อุบลวรรณ. 25 มิถุนายน 2562. สาระเพลงแหล่งตัดหินโบราณ กลางผืนป่าตาพระยา. 15 สิงหาคม 2562. จากเว็บไซต์: <https://www.facebook.com/Vlekprapaifoundation>

กรมทรัพยากรธรณี. 2559. ละลุ อ่างทองตาพระยา จังหวัดสุพรรณบุรี. 9 กันยายน 2562. จากเว็บไซต์: <http://www.dmr.go.th/main.php?file name=e02>

สำนักชลประทานที่ 9. 2546. รายงานเบื้องต้นโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ บ้านทัพไทย ตำบลทัพไทย อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี. พฤษภาคม 2546

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดศรีสะเกษ. 17 พฤษภาคม 2560. แคนเบญจแสน โฉมตา หรือ วันสารทเขมร. 9 กันยายน 2563. จากเว็บไซต์: https://www.m-culture.go.th/sisaket/ewt_news.php?nid=812&filename=index

ประพนธ์ ไม้หอม. 3 ตุลาคม 2555. ประเพณีแสนโสมตาบูชารูปพระ ตำนานที่สืบทอดมานานกว่า 1,000 ปีของชุมชนชาวเขมรพื้นเมือง สุรินทร์. 9 กันยายน 2563. จากเว็บไซต์: https://pr.prd.go.th/surin/ewt_news.php?nid=1805

ชายแดนเบ็องบูรพา
 ป่างามน้ำตกสวย
 มากด้วยรอยอารยธรรมโบราณ
 ย่านการค้าไทย-กัมพูชา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สระแก้ว
 เลขที่ 1177 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าเกษม
 อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว 27000
 โทรศัพท์ : 037-447-043 โทรสาร : 037-447-111
 Website : www.sk.vru.ac.th